

Kvällen då dansen blev ett drama

Berättelse

Det är kväll den 1 mars 1950. Vi är i Västerås. På scenen ska en ny balett visas. Den heter *Fröken Julie*. Birgit Cullberg har gjort dansen.

Publiken sitter och väntar. Det är tyst i salen. Sedan börjar musiken.

På scenen dansar Elsa Marianne von Rosen. Hon är Julie. En man dansar också. Han heter Jean. Birgit Cullberg dansar själv en roll. Hon är Kristin.

Den här baletten är ny och annorlunda. Dansen visar starka känslor. Dansen berättar en historia. Det är inte bara vackra steg. Det är ett drama.

Publiken tittar och lyssnar. När baletten är slut klappar alla länge. Det är en stor succé.

Den här kvällen blir mycket viktig. Nu är Birgit Cullberg känd. *Fröken Julie* blir en av Sveriges mest kända baletter.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en kväll	tiden efter dagen, innan natten
en scen	platsen där man dansar och spelar teater
en balett	en sorts dans på en scen
en publik	människorna som tittar
en sal	ett stort rum
en känsla	till exempel glädje eller sorg
en historia	en berättelse
ett drama	en allvarlig och stark historia
en succé	Låten blev en succé i hela landet.

Läsförståelsefrågor

---

1. Var är vi i berättelsen?
  1. i Stockholm
  2. i Västerås
  3. i England
2. Vad heter baletten?
  1. *Fröken Julie*
  2. *Kristin*
  3. *Jean*
3. Vem dansar rollen Julie?
  1. Birgit Cullberg
  2. Elsa Marianne von Rosen
  3. Jean
4. Hur är baletten?
  1. den visar starka känslor
  2. den är tråkig
  3. den har ingen musik
5. Vad gör publiken när baletten är slut?

Facit

1. **b)** i Västerås.
2. **a)** *Fröken Julie*.
3. **b)** Elsa Marianne von Rosen.
4. **a)** den visar starka känslor.
5. **De klappar länge.** (Det blir en stor succé.)

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten är på A1 och skriven i presens (berättande nutid). Tema: en viktig kväll på scenen. Öva gärna presens av vanliga verb (dansar, sitter, tittar, klappar) och prata om vad eleverna gör när de ser något fint.

Diskussionsfrågor

- Tycker du om att dansa? Eller titta på dans?

- Har du varit på en teater eller en konsert? Berätta.
- **Skriv (3 meningar):** Skriv om en kväll som var fin för dig.

Källor och faktagranskning

- Svenskt kvinnobiografiskt lexikon (SKBL): Birgit Ragnhild Cullberg – <https://skbl.se/sv/artikel/BirgitCullberg>
- Wikipedia: Birgit Cullberg – https://en.wikipedia.org/wiki/Birgit_Cullberg
- Cullbergbaletten (Riksteatern) – <https://cullberg.com>
- Wikipedia: Fröken Julie (balett) – [https://sv.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%B6ken_Julie_\(balett\)](https://sv.wikipedia.org/wiki/Fr%C3%B6ken_Julie_(balett))
- Wikipedia: Cullbergbaletten – <https://sv.wikipedia.org/wiki/Cullbergbaletten>

Faktagranskad i juni 2026. Birgit Cullberg föddes 3 augusti 1908 i Nyköping och dog 8 september 1999 i Stockholm. Hon bestämde sig för att bli dansare först i vuxen ålder och fick sitt stora genombrott med baletten Fröken Julie, som hade urpremiär i Västerås den 1 mars 1950. Hon grundade Cullbergbaletten 1967 och gjorde även prisbelönt TV-dans (bland annat Den elaka drottningen, Prix Italia 1961). Hon var gift med skådespelaren Anders Ek 1942–1949 och var mor till Niklas, Mats och Malin Ek; sonen Mats Ek tog över Cullbergbaletten 1985. Bilden är ett porträtt taget 1943 av K. W. Gullers, public domain via Wikimedia Commons (Nordiska museet).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.